

21 stycznia 2026

Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy. Rak, któremu możemy zapobiec. Świętokrzyskie Centrum Onkologii zaprasza na bezpłatne badania

Trwa Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy. To czas, który przypomina nam o niezwykle ważnej prawdzie: dysponujemy narzędziami, które pozwalają niemal całkowicie wyeliminować ten nowotwór. Dzięki połączeniu nowoczesnych testów HPV oraz szczepień ochronnych, rak szyjki macicy przestaje być wyrokiem, a staje się chorobą, której możemy skutecznie zapobiegać.

Rak szyjki macicy nie pojawia się z dnia na dzień. W 95% przypadków poprzedza go przewlekłe zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Wirus ten jest niezwykle powszechny, a większość z nas przechodzi zakażenie bezobjawowo. Problem pojawia się, gdy układ odpornościowy nie wyeliminuje typów wysokiego ryzyka (onkogennych), takich jak HPV 16 i 18.

Tekst pochodzi ze strony www.swietokrzyskie.pro Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy. Rak, któremu możemy zapobiec. Świętokrzyskie Centrum Onkologii zaprasza na bezpłatne badania | 1

Proces rozwoju nowotworu trwa zazwyczaj wiele lat. To tzw. „okno możliwości” dla pacjentki i lekarza. Regularne badania pozwalają wykryć zmiany na etapie przedrakowym, kiedy są one wyleczalne w blisko 100% przypadków.

Rewolucja w badaniach - Test HPV HR zamiast tradycyjnej cytologii

Przez lata standardem była tradycyjna cytologia. Dziś medycyna idzie o krok dalej, oferując bardziej precyzyjne narzędzia.

Obecnie w Polsce dostępne są dwa schematy badań przesiewowych:

- **Klasyczna Cytologia** (schemat tradycyjny):

- polega na ocenie komórek pod mikroskopem,
- zalecana co 3 lata,
- wykrywa zmiany, które już powstały w komórkach.

- **Test HPV HR** (nowoczesny standard):

- to badanie molekularne, które szuka samego wirusa (DNA/RNA) wysokiego ryzyka,
- wykonywane raz na 5 lat (rzadziej, bo jest dokładniejsze!),
- darmowe dla kobiet w wieku 25-64 lata w ramach programu NFZ,
- innowacja: Jeśli test wykaże obecność wirusa, laboratorium z tej samej próbki wykona dodatkowo cytologię płynną (LBC). Nie musisz ponownie wracać na fotel ginekologiczny!

Najskuteczniejsza strategia walki z rakiem szyjki macicy to „duet” profilaktyczny.

Szczepienie przeciw HPV. Działa u źródła, zapobiegając zakażeniu. W Polsce darmowe szczepienia obejmują dziewczęta i chłopców w wieku 9-14 lat. Szczepienie chłopców jest kluczowe - chroni ich przed nowotworami odbytu czy gardła i zapobiega przenoszeniu wirusa na partnerki.

Badania przesiewowe. Nawet jeśli jesteś zaszczepiona lub prowadzisz zdrowy tryb życia, regularne testy są niezbędne, by wyłapać ewentualne zakażenie.

Rak szyjki macicy na wczesnym etapie nie boli i nie daje jasnych sygnałów. **Jednak jeśli**

zauważysz u siebie:

- krwawienia po stosunku lub między miesiączkami,
- nietypowe, obfite upławy,
- utrzymujący się ból w podbrzuszu,

nie czekaj na termin badania przesiewowego - udaj się do lekarza natychmiast.

Na wczesnym etapie rak szyjki macicy jest wyleczalny w 99% przypadków. To jeden z niewielu nowotworów, któremu możemy tak skutecznie zapobiegać. Skorzystaj z trwającego Europejskiego Tygodnia Profilaktyki i sprawdź, kiedy ostatnio robiłaś badania. Darmowy test HPV HR to tylko chwila w gabinecie, która daje spokój na kolejne 5 lat.

Świętokrzyskie Centrum Onkologii zaprasza na bezpłatne badania profilaktyczne: diagnostykę molekularną HPV HR lub cytologię - w ramach Programu profilaktyki raka szyjki macicy. Bo profilaktyka ratuje życie.

Rejestracja na diagnostykę HPV/cytologię:

- telefonicznie pod nr 609 99 00 33

- elektronicznie przez e-rejestrację

Gabinet cytologiczny w ŚCO znajduje się w Poradni Ginekologicznej (budynek główny, parter, pokój nr 6, prowadzą zielone stopki „cytologia” naklejone na podłodze). Pracownia cytologiczna jest czynna:

- poniedziałek - środa - w godz. 8.00-14.30
- czwartek - w godz. 10.00-17.30
- piątek - w godz. 8.00-12.00.

Diagnostyka HPV / cytologia

Obecnie w Programie profilaktyki raka szyjki macicy pacjentka ma do wyboru jedno z dwóch badań:

Tekst pochodzi ze strony www.swietokrzyskie.pro Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy. Rak, któremu możemy zapobiec. Świętokrzyskie Centrum Onkologii zaprasza na bezpłatne badania | 3

Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy. Rak, któremu możemy zapobiec. Świętokrzyskie Centrum Onkologii zaprasza na bezpłatne badania | 4

- cytologię – polegającą na pobraniu przez położną (przy pomocy jednorazowego zestawu) wymazu z szyjki macicy do oceny mikroskopowej
lub
- diagnostykę HPV HR – materiał do badania jest pobierany tak samo jak cytologia. Cytologia, wykonywana co 3 lata, pozwala na wczesne wykrycie zmian przednowotworowych w czasie kiedy kobieta nie ma żadnych niepokojących objawów.

Badanie molekularne HPV HR, wykonywane co 5 lat, pozwala na wykrycie zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego o wysokim ryzyku onkogennym (HPV HR) oraz informuje o podwyższonym ryzyku powstania stanów przednowotworowych i raka szyjki macicy w przyszłości. Z Programu profilaktyki raka szyjki macicy mogą korzystać kobiety w wieku 25-64 lat.

Kto się bada, ma większe szanse na wyleczenie

Jak informuje dr n. med. Leszek Smorąg, ginekolog onkolog, kierownik Zakładu Profilaktyki Onkologicznej Świętokrzyskiego Centrum Onkologii, badania profilaktyczne są przeznaczone dla kobiet zdrowych, które nie zauważyły u siebie żadnych niepokojących objawów. – Warto korzystać z takiej diagnostyki, ponieważ wykrycie nowotworu we wczesnym stadium, bezobjawowym, znacząco zwiększa szanse na wyleczenie – podkreśla dr Leszek Smorąg.

Świętokrzyskie Centrum Onkologii wykonuje badania w kierunku HPV od 2020 r. W latach 2021-2022 brało udział w pilotażu badań HPV – DNA prowadzonym przez Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie. Zakład Patologii Nowotworów ŚCO posiada akredytację Ministra Zdrowia w zakresie diagnostyki patomorfologicznej, licencję Polskiego Towarzystwa Patologów, oraz III, najwyższy stopień referencyjności. Stosuje najnowocześniejsze metody diagnostyczne.

Jak się przygotować do badania?

- wykonuj cytologię/diagnostykę HPV najwcześniej 4 dni po zakończeniu miesiączki i nie później niż 4 dni przed rozpoczęciem następnej
- na 4 dni przed badaniem nie stosuj leków dopochwowych, tamponów, ani irygacji (płukania pochwy)
- co najmniej na 48 godzin przed badaniem nie odbywaj stosunków płciowych
- na 48 godzin przed cytologią/diagnostyką HPV nie poddawaj się badaniu

Tekst pochodzi ze strony www.swietokrzyskie.pro Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy. Rak, któremu możemy zapobiec. Świętokrzyskie Centrum Onkologii zaprasza na bezpłatne badania | 4

ginekologicznemu ani pobieraniu posiewów, wymazów z kanału szyjki macicy

- w przypadku wystąpienia stanu zapalnego narządu rodniego (świadczą o tym np. upławy), wykonaj badanie po wyleczeniu się.

Rak szyjki macicy - podstępny nowotwór

Rak szyjki macicy rozwija się wiele lat, bez widocznych objawów. W momencie gdy pojawiają się objawy, takie jak: nieregularne krwawienia z dróg rodnych, krwawienia po stosunku, krwiste upławy, bóle podbrzusza, choroba jest już w zaawansowanym stadium.

Ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy zwiększają:

- infekcja wirusem HPV
- wczesne rozpoczęcie współżycia płciowego, duża liczba partnerów seksualnych
- liczne ciążę i porody, szczególnie w młodym wieku
- przewlekłe stany zapalne pochwy
- wieloletnie stosowanie hormonalnych środków antykoncepcyjnych
- niski status socjoekonomiczny, niewłaściwa dieta, niski poziom higieny osobistej
- palenie papierosów.